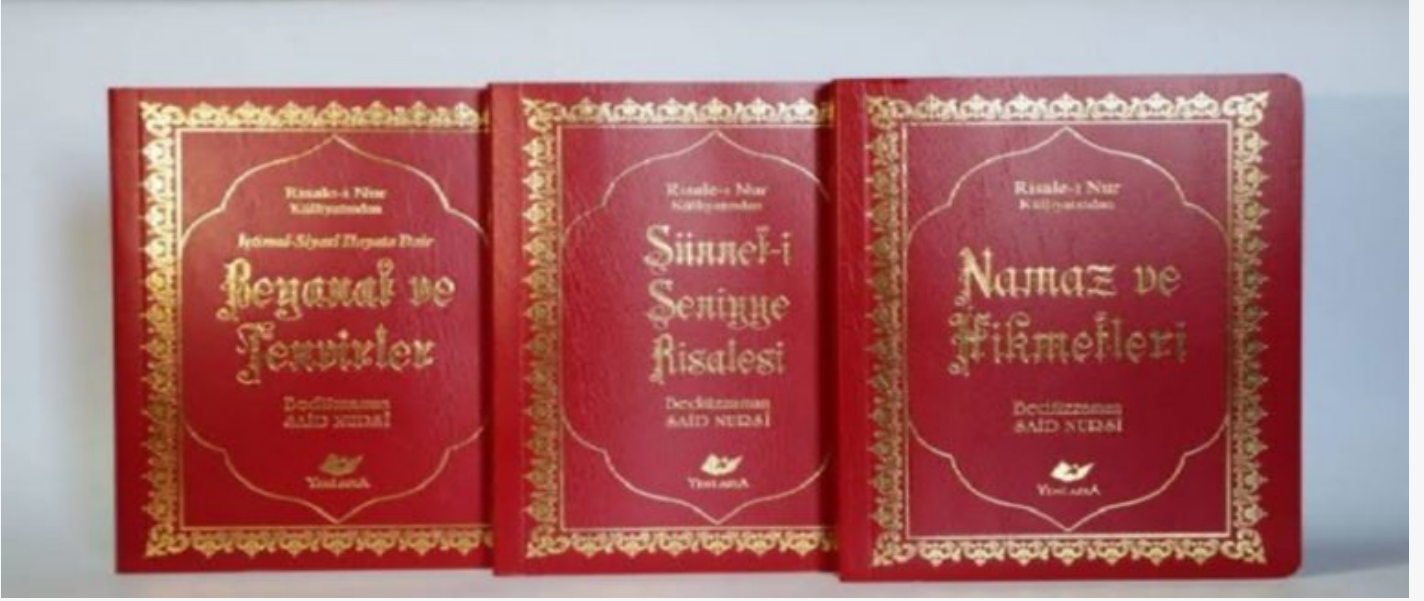

Lâhikaları, içtimâî-siyasî ölçüleri okumak

Bediüzzaman, “Nur talebelerinin birinci gayesi, hedefi, maksadı, çabası, hatta vazifesi, Kur’ân’ın, ispata dayalı en etkili tefsirlerinden birisi olan Risâle-i Nur’u yaymaktır” der. Hiç şüphesiz bu vasiyet, 1960’lardan beri dersler/sohbetler, kitle iletişim vasıtalarıyla yerine getirilmeye çalışılıyor. Dersler, “imânî bahis - ibadet ve ahlâk - lâhika (hizmet düsturları, içtimâî-siyasî ölçü ve prensipler)” okunarak yapıla geliyor.

Ne var ki, kimileri, özellikle siyaset zamanında Risâle-i Nur damgalı, Bediüzzaman Said Nursî imzalı eserlerin (Münâzarât, Kastamonu Lâhikası, Emirdağ Lâhikası, Barla Lâhikası, Tarihcî-i Hayat, Divan-ı Harb-i Örfî, Hutbe-i Şâmiye, Sünûhat vs.) derslerde okunmasını caiz görmüyor. Oysa, siyaset mevsiminde özellikle okumalı ki, Üstadın çizdiği siyaset ve hizmet stratejisi anlaşılsın.

Şöyle diyorlar: “Derslere gelen ve Üstadın siyaset stratejisini beğenmeyen bazıları darılır, küser ve gider!” Bu mantıkla hareket edilse; kimisi de ibadet, namaz, zekâtın farzıyeti, faizin haramlığı gibi hakikatlerden hoşlanmıyor. Nitekim, siyasî çizgisi Risâle-i Nur’a ters düşmeyip; ibadet ve sair meseleler ağır gelenler derslerden kaçmıyor mu? Şahsen, nefesine ağır geldiği için, bir daha derslere gelmeyen, uğramayan çok insan tanırım. Öyle ise, o bahisleri de okumamak gerekir!

Bu gide gide, “İnsanları kaçırmamak için dershaneyi kapatmalı!” anlayışına götürmez mi! Nitekim, yine hizmet iddiasında olan birileri, namaz/niyaz gibi ibadetleri gizlemiyor mu? İslâmdan, İslâm şeâirinden (başörtüsü ve sâir emir ve hükümlerden) hiç bahsetmiyor. İma dahi etmiyor! O zaman neyin hizmeti veriliyor ki? Üstad, “iman hizmetkârlığını gizlememek” (Hizmet Rehberi, s. 248) gerektiğini söyler.

Üstad’ın çizdiği içtimâî ve siyâsî strateji yanlış mı, eksik mi, hatalı mı ki, okumaktan, anlatmaktan, tebliğ etmekten vazgeçelim veya gizleyelim! Bu anlayışa—daha doğrusu anlayışsızlığa—Üstad nasıl bakar? Üstadın hedefi onları dünyaya yaymak iken; risâleleri dersler veya başka mekânlarda okumamaya, bir anlamda saklamaya, gizlemeye nasıl cesaret edilir? Ayrıca, şu gerekçeden dolayı değil risâleleri okumamak, bilakis her vesile ile, her uygun zaman ve mekânda okumak gerekir:

Günümüz meseleleri fevkalâde girift, çetrefilli. Hele, kültür, eğitim ve ilim konularında fevkalâde geri kalmış toplumlarda daha da karmaşık. Bütün zaman, mekân ve toplumlara şaşmaz ve şaşırtmaz bir mihenk olan Kur’ân ve Sünnet, “rahmetenlilâlemîn” olarak zamanımızın bütün ihtiyaçlarına da cevap verecek kudrettedir. Dolayısıyla onların hakikatlerini, ölçülerini bize aktaracak bir mütefekkiye, müçtehide, müceddide ihtiyaç vardır. Müceddid, gerek âyetlerin işareti¹, gerekse “Her yüz senede bir, bir müceddid gelerek dini yeniler”² hadis-i şeriflerin açıklamasıyla, Kur’ân ve Sünnet’in çağa bakan yönlerini açıklar; hizmet stratejisi çizer. Bu arada dine sokulan yanlışları, hurafeleri, bid’atları, yakıştırmaları ve uydurmaları temizler. Abdülkadir Geylânî, İmam-ı Gazâlî, İmam-ı Rabbani, Mevlânâ, Şeyh Nakşibendî,

Halid-i Bağdadî bu müceddidlerden birkaçı.

Gerek çağdaşları, gerekse günümüz âlimleri, Bediüzzaman'ın çağımızın en büyük İslâm âlimi, mütefekkeri ve müceddidi olduğunda hemfikir. Fakat, Bediüzzaman, müceddidliği şahsına almaz; Risâle-i Nur'a verir. Orijinal ifadelerinden takip edelim: "Her asırda dine ve imana tam hizmet eden müceddidler geldikleri gibi, bu acip ve komitecilik ve şahs-ı mânevî-i dalâletin tecavüzü zamanında bir şahs-ı mânevî müceddid olmak lâzım gelir. Eski zamana benzemez. Şahıs ne kadar da harika olsa, şahs-ı mânevîye karşı mağlûp olmak kabildir. Risâle-i Nur'un o cihette bir nev'î müceddid olması kaviyyen muhtemel olduğundan, o sıfatlar—hâşâ—benim haddim değil; belki mükerrer yazdığım gibi, benim hayatım Risâle-i Nur'a bir nev'î çekirdek olabilir. Kur'ân'ın feyziyle, Cenâb-ı Hakkın ihsanıyla o çekirdekten Risâle-i Nur'un meyvedar, kıymettar bir ağaç hükmüne icad-ı İlâhî ile geçmesidir.

Ben bir çekirdektim, çürüdüm gittim. Bütün kıymet, Kur'ân-ı Hakîm'in mânâsı ve hakikatli tefsiri olan Risâle-i Nur'a aittir."³ "Ben bir hiçim; Risâle-i Nur Kur'ân'ın malıdır. Kur'ân'dan süzölmüştür. Şeref ve güzellik Kur'ân'ındır. Şahsımla Risâle-i Nur iltibas edilmiş (karıştırılmış); meziyet Risâle-i Nur'a aittir. Yalnız şu kadar var ki, şiddetli ihtiyacıma binâen, Cenâb-ı Hak, Kur'ân-ı Hakîm'den bana ilâç ve tiryakları ihsan etti. Ben de kaleme aldım. Her nasılsa, bu zamanda birinci tercümanlık vazifesi bana düşmüş. Ben de, Risâle-i Nur'un talebesiyim. Bir risâleyi şimdiye kadar yüz defa okuduğum halde, yine okumaya muhtaç oluyorum. Ben sizlerin ders arkadaşınızım."⁴ "Lezzetli üzüm salkımlarının hâsiyetleri, kuru çubuğunda aranmaz. İşte ben de öyle bir kuru çubuk hükmündeyim... Sözler güzeldirler, hakikattirler; fakat benim değildirler; Kur'ân-ı Kerîm'in hakikatinden süzölmüş ışıklardır"⁵ gibi kesin hatlarıyla ortaya koyar. Bu mevzuda söylenecek özet cümle şudur: "İnsanların mesajı, aramaları gereken yerin kişi değil, gerçekten Said Nursî'nin kitapları olduğunun doğrulanmasıdır."⁶

Dipnotlar: 1- Nisâ Sûresi, 83.; 2- Ebû Dâvûd, Melâhim 1.; 3- Emirdağ Lâhikası, s. 377.; 4- Tarihçe-i Hayatı, s. 605.; 5- Mektûbât, s. 358.; 6- Prof. Dr. Şerif Mardin, Bediüzzaman Olayı, s. 303.